

Pozdravni govor Visokog predstavnika, Wolfganga Petritscha Odbrana nase buducnosti — mobile.culture.container

Dame i gospodo,

Cesce nego sto bih to zelio, imam neslavnu cast da budem “zabrinut”, ili “uznemiren”, ili moram da “osudjujem”, ili da “podsjecam”. Danas, medjutim, imam istinsku cast da ucestvujem u ovoj svecanosti otvaranja projekta mobile.culture.container.

Prvo bih zelio da se zahvalim Freimutu Duveu na naporima koje je ulozio na pokretanju ideje o kulturi kao jednom od osnovnih elemenata demokratske misli i gradjanskog drustva.

Isto tako zelim da se obratim ljudima kojima ce ovaj projekat sluziti: novoj generaciji gradjana ovog regiona.

Alarmantan broj mladih ljudi zeli da napusti ne samo Bosnu i Hercegovinu, nego i ostale zemlje jugoistocne Evrope. Oni zude za boljim zivotom u inostranstvu. Prema procjenama Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, 62% mladih ljudi iz Bosne i Hercegovine u dobi izmedju 16 i 25 godina napustilo bi zemlju kad bi imalo priliku.

“Jedina buducnost na koju se moze racunati je cekanje u odjeljenju za imigraciju Kanade ili Australije”, kaze novinar Miljenko Jergovic, pomalo cinicno. Da budem iskren, ne mogu ga kriviti sten, ne mogu ga kriviti sto dodaje da “strah od buducnosti vlada kolektivnim i individualnim osjecajem post-komunisticke Evrope” gdje je “Balkan njen najnesrecniji dio”.

Medjutim, nas pristup realnosti ne smije biti samo pitanje opisivanja sadasnosti. Mi smo tu, kako kaze Freimut Duve, "da branimo buducnost".

Buducnost lezi u odupiranju trenutnim strahovima i njihovom odagnavanju. Ovaj otpor nece doci od onih koji se hrane strahom, onih koji se drze sopstvene nacionalne paranoje i dijele ljude i teritorije u nastojanju da zadrze svoja mala carstva. Probijanje kruga straha ce ovisiti o intelektualcima i umjetnicima i onima koji imaju snage da gledaju mimo granica i mimo nacionalisticke uskogrudnosti.

A sta moze biti vaznije od otvaranja vidika sljedecih generacija da gledaju na svijet drugim ocima. U tome i jeste bit projekta mobile.culture.container.

Kako ce doci do procvata na Balkanu? Da li ce biti tolerantnih drustava koja postuju prava gradjana? Hoce li drzave na Balkanu vremenom zauzeti svoja legitimna mjesta u Evropskoj Uniji radeci zajedno na promoviranju svojih zajednickih interesa? Odgovor zavisi od mladih ljudi ove zemlje i susjednih zemalja. Oni ce odluciti o tome da li ce strah od buducnosti odrediti pravce kretanja ovog regiona, ili ce drzave na Balkanu iskoristiti svoje pravo na sopstvenu buducnost u porodici evropskih drzava.

Kako je Miljenko Jergovic tako elokventno sumirao stvari: "Spoznaja sopstvene odgovornosti, kao i spoznaja kolektivne odgovornosti za ono sto se desilo nakon raspada Jugoslavije, predstavlja upravo spoznaju buducnosti i nevjerovatno teske staze kojom se mora poci da bi se zaradilo ovo pravo na buducnost".

Zelim vam svaki uspjeh u ovim izvanrednim naporima.